

GAÁL TIBOR (1903-1970)

HŐS
A HAZA
IFJÚ
SÉI

„Így marad
Munkács
magyarnak”

A MUNKÁCSI ÜTKÖZET HŐSE

GAÁL TIBOR 1903-ban született Hódmezővásárhelyen. Édesapja Gaál Dániel, városi kistisztviselő volt. A Hódmezővásárhelyi Torna- és Vívóegyesület - HTVE - egyik alapítója. Fia apja példáját követve aktívan sportolt. Édesanyja Csillag Zsuzsanna. Négyen voltak testvérek, Mária (1900), Dániel (1901), Erzsébet (1907). Apja jövedelméből egy családi házat tudtak vásárolni, melyet édesanyjának hosszan tartó kórházi ápolása el is vitt. A legszegényebb körülmények között nevelkedett.

TANULMÁNYOK

Elemi és középiskoláit Hódmezővásárhelyen végezte, az érettségi után a város kertészetében helyezkedett el napszámosként. Családja szegény körülményei nem tették lehetővé, hogy vidékről egyetemre kerüljön. 1925-ben az akkor megújult Magyar Királyi Testnevelés Főiskola legelső évfolyamának hallgatója lett, ahol lehetőséget kapott az ösztöndíjas képzési formára. A Testnevelési Főiskolán a legendás katona vívómestertől, Berty Lászlótól tanult vívni. 1928-ban a Kecskeméti gróf Tisza István Református Gimnázium tanára lett. Vezetése alatt a gimnázium sportköre vívásban, szertornában és atlétikában országos sikereket ért el, továbbá vezette a kecskeméti repülőtisztikar vívóedzéseit. Kecskeméten levanteoktató volt. 1938-ban a Felvidék visszacsatolása alkalmából fáklyás felvonulást szervezett Kecskeméten.

MUNKÁCS VÉDELMEBEN, A RONGYOS GÁRDA KÖTELÉKÉBEN

1938 novemberében Kisvárdára és Vásárosnaménybe került, ahol a Rongyos Gárda kötelékében speciális kiképzést kapott.

1939-ben részt vett a Rongyos Gárda szervezésében, a felvidéki és kárpátaljai akciókban. 1939. január 6-án, vízkereszt hajnalán csehek és ukrán Szics-gárdisták váratlan katonai támadást intéztek az első bécsi döntéssel visszavert Munkács elfoglalására. Páncélosokkal és gyalogsággal Oroszveg és Klastromalja városrészek környékén

előrenyomultak a kis létszámú honvédséget állomásoztató Munkács irányába. A több századnyi cseh katonaság golyószórókkal és páncélozott járművekkel a Latorca folyó hídjánál igyekezett átkelni, rátörve a néhány főből álló határőrökre, ahol az önként harcoló Rongyos Gárda – Gaál Tiborral a soraiban – és a civilek kézifegyverekkel állították meg a

csehek előrenyomulását. A hajnali négytől reggel fél kilencig tartó kemény csatát a munkácsiak megnyerték, a csehek visszavonultak.

Az összecsapás másik jelentős helyszíne Klastromalja volt, ahol a folyón igyekeztek átkelni a csehek, de a munkácsiak ellenállásának köszönhetően – sikertelenül.

A csehek minden igyekezetük ellenére nem értek el eredményt a munkácsiak valóban hősi ellenállása következtében. A Latorcán való átkelési kísérletük is valamennyi helyszínen rendre meghiúsult, amelyben a Rongyos Gárdisták kiemelt szerepet játszottak.

A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚBAN

1944 őszén, a város kiürítése folytán családjával Budapestre menekült, majd 1944 decemberében lépett be a Prónay zászlóaljba, amely a régi Rongyos Gárda tagjaiból alakult. E zászlóalj kötelékében védte Budapestet az ostrom idején. Bevetésenként 5 puskalószert és 2 kézigrátnát kaptak fejenként. A védelem összeomlásakor sikerült civil ruhában átjutnia az ostromgyűrűn. Ezt követően a GPU (a Szovjetunió politikai rendőrsége) fél évig kereste, de nem találta meg, mert a kecskeméti tanyavilágban sikerült elrejtőznie.

1945-ben tért vissza Kecskemétre, ám állásából elbocsátották, rendőrségi megfigyelés alá helyezték.

1964-ben megalakult a Bács-Kiskun Megyei Vívószövetség, amelynek elnöke Gaál Tibor lett, négy évvel később megkapta a Kiváló Sportmunkáért Emlékérmet.

1970-ben bekövetkezett haláláig testnevelő tanárként dolgozott.

